

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	5
WOORD VOORAF	9
STRUCTUUR VAN DIT BOEK	11
DEEL 1 : NAAR DE KERN VAN DE ZAAK	13
1 Beschikken ouders en leerlingen over al de informatie waarop ze recht hebben om tot een passende schoolkeuze te komen?	14
2 Beschikken scholen over al de informatie die ze nodig hebben om zichzelf te ontwikkelen?	16
3 Is het bestaande kwaliteitszorgsysteem voldoende aangepast aan recente evoluties?	18
DEEL 2 : LESSEN UIT BUITENLANDSE PUBLICATIESYSTEMEN	21
1 Is er behoefte aan individuele schoolgegevens?	21
1.1 Tegemoet komen aan verschillende informatiebehoeftes	22
1.1.1 De informatiebehoefte van ouders en leerlingen	22
1.1.2 De informatiebehoefte van scholen	22
1.1.3 De informatiebehoefte van de centrale overheid	23
1.2 Het afleggen van verantwoording – Accountability	24
1.3 Het creëren van een marktwerking in het onderwijs	24
1.4 Stimuleren van discussies over de kwaliteit van scholen	25
1.5 Afrondend	25
2 Ja, maar niet ten koste van... Welke voorwaarden zijn van belang?	26
2.1 Ongewenste effecten tegemoet	26
2.1.1 Effecten op de schoolcontext	27
2.1.2 Schoolinterne effecten	29
2.2 Tegemoet komen aan de kritieken op bestaande publicatiesystemen	31
2.2.1 De openbaar gemaakte gegevens behandelen niet alle aspecten van kwaliteitsvol onderwijs	31
2.2.2 Ruwe prestatiegegevens ontkennen de rol van het aanvangsniveau van leerlingen	32
2.2.3 Scholen zijn differentieel effectief	34
2.2.4 De zinloosheid van rankings	35
2.2.5 De toegevoegde waarde-indicatoren moeten gebaseerd zijn op individuele leerlinggegevens	38
2.3 Eisen ten aanzien van de openbaar gemaakte gegevens	38
3 Hoe tegemoet komen aan deze voorwaarden?	39
3.1 Welke gegevens openbaar maken?	39

3.1.1	Informatieve gegevens ter beschikking stellen	40
3.1.2	Correcte en vergelijkbare gegevens ter beschikking stellen	41
3.2	Bijkomende aandachtspunten	44
4	Afrondend	47
DEEL 3 : LESSEN UIT DE DELPHI-STUDIE		49
1	De wenselijkheid van een publicatiesysteem	49
1.1	Het informeren van ouders	50
1.1.1	Het maken van een schoolkeuze: waarom ouders al dan niet informeren?	50
1.1.2	Andere redenen om ouders te informeren	52
1.1.3	De vormgeving van een publicatiesysteem voor ouders	53
1.1.4	Aan welke criteria moeten openbaar gemaakt gegevens voldoen?	66
1.1.5	Afrondend	75
1.2	Het informeren van scholen	76
1.2.1	Waarom scholen al dan niet voorzien van vergelijkende informatie over hun functioneren?	76
1.2.2	Welke gegevens aan scholen ter beschikking stellen?	78
1.2.3	Op welke manier de gegevens ter beschikking stellen?	80
1.3	Het informeren van de overheid	81
1.3.1	Waarom dient de overheid gegevens te verzamelen?	82
1.3.2	Welke informatie dient de overheid voor deze doelen te verzamelen?	83
1.3.3	Exclusief voor de overheid?	83
1.4	Scholen openbaar ter verantwoording roepen	84
1.4.1	Waarom behoren scholen al dan niet verantwoording af te leggen?	84
1.4.3	Verantwoording: aan wie?	87
1.4.4	Het afleggen van verantwoording verder bestudeerd	88
1.5	Een marktwerking creëren in het onderwijs	90
1.5.1	Draagt de openbaarheid van schoolgegevens bij tot een toenemende marktwerking?	90
1.5.2	Gevolgen van een marktwerking in het onderwijs	91
1.5.3	Afrondend	94
2	Welke effecten verwacht men van het openbaar maken van schoolgegevens?	95
2.1	Effecten waarover aanzienlijke eensgezindheid bestaat	97
2.2	Effecten waarover aanzienlijke verdeeldheid bestaat	97
3	De wenselijkheid van centrale toetsen	98
3.1.1	Mogelijke voordelen van een centraal examineringsysteem	98
3.1.2	Mogelijke nadelen van een centraal examineringsysteem	99

3.1.3	Concluderend: wegen de voordelen op tegen de nadelen?	100
3.1.4	Identificatienummers voor leerlingen?	101
4	Conclusie bij de resultaten van de Delphi-studie	102
DEEL 4 : STELLINGNAME		103
BIJLAGEN		107
Bijlage 1 – De studie van buitenlandse publicatiesystemen: Schotland als voorbeeld		107
1	Achtergronden bij het Schotse onderwijssysteem	108
1.1	Het onderwijssysteem in Schotland	109
1.1.1	Leerplicht en vrijheid van onderwijs	109
1.1.2	De structuur van het leerplichtonderwijs	109
1.1.3	Bestuur en verantwoordelijkheden	110
1.1.4	Kwaliteitsbewaking in het onderwijs	111
1.1.5	Centrale examinering	112
1.2	Juridisch kader en historiek van het publicatiesysteem	112
2	Het Schotse publicatiesysteem	113
2.1	Publicaties door de overheid	113
2.1.1	Annual Information Reports on Schools	113
2.1.2	How good are our results?	118
2.1.3	Inspectierapporten	121
2.2	Publicaties door de education authorities	122
2.3	Publicaties door scholen	122
2.4	Publicaties door de pers	123
3	Afrondend	124
Bijlage 2 – Toelichting bij de onderzoeksrapport		125
1	De landenstudies	125
1.1	Geschreven bronnen	125
1.2	Interviews met bevoorrechte getuigen	125
2	De Delphi-studie	127
2.1	Methodologie van de Delphi-studie	127
2.2	Bruikbaarheid van de Delphi-methode in dit onderzoek	128
2.3	Aandachtspunten bij het aanvangen met een Delphi-onderzoek	129
2.4	Organisatie en verloop van de Delphi-studie	130
2.4.1	De onderzoeksgroep – keuze van de respondenten	130
2.4.2	Respons en non-respons	131
2.4.3	Verloop van de Delphi-studie	132
LITERATUUR		133